

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2015, declarat de avocatul Ion Istrati, în numele inculpatului

*Ghindă Petru Nicolae, născut la
23 aprilie 1980, originar și locuitor al or. Hîncești, str.
Maria Drăgan 49, cetățean al R. Moldova, fără
antecedente penale.*

*Termenul de examinare a cauzei
19 februarie 2014– 27 februarie 2015,
în instanța de fond: 03 aprilie – 07 mai 2015,
în instanța de apel: 03 aprilie – 07 mai 2015,
în instanța de recurs: 05 august – 11 noiembrie 2015.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 27 februarie 2015, procesul penal în privința lui Ghindă Petru pe art. 328 alin. (1) Cod penal, a fost încetat în legătură cu expirarea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală.

2. Instanța de fond a constatat că Ghindă Petru, deținând în baza ordinului nr.346 ef. din 03.08.2007, al Ministrului Afacerilor Interne, funcția de ofițer superior de urmărire penală al Secției Urmărire Penală a Comisariatului de Poliție Hîncești, în grad special - căpitan de poliție, având calitatea de persoană publică în virtutea prevederilor art. 123 alin. (2) Cod penal, în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu, contrar prevederilor art. 3 alin. (3), (6), 5 alin. (2), (3), 13 alin. (1) lit. a), b) din Legea nr.333 - XI „privind statutul ofițerului de urmărire penală”; art. 57 alin. (2) pct. 1), 3), alin.(5), 125 alin.(3), 166 alin. (1) pct. 1)-3), 167 alin. (1), 274 alin. (1) Cod de procedură penală, că urmează să se bazeze în activitatea sa pe principiul legalității, să i-a în mod independent hotărârile prin care dispune asupra acțiunilor sau măsurilor procesuale, cu excepția cazurilor când legea prevede încuviințarea, autorizarea sau confirmarea de către procuror ori, după caz, de către judecătorul de instrucție, să fie responsabil de efectuarea urmăririi penale în conformitate cu prevederile legale, în termenele stabilite, în volum deplin și în mod obiectiv; să exercite atribuțiile de

serviciu în strictă conformitate cu legislația, să pornească urmărirea penală după înregistrarea sesizării despre comiterea infracțiunii și verificarea informației, în cazul prezenței indiciilor infracțiunii, potrivit dispozițiilor din Codul de procedură penală; să asigure înregistrarea, în modul stabilit, a sesizării privind pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni, să înceapă urmărirea penală în cazul în care din cuprinsul actului de sesizare sau al actelor de constatare rezultă bănuiala rezonabilă că a fost săvârșită o infracțiune, să poarte răspundere pentru efectuarea legală și la timp a urmăririi penale; să asigure protejarea drepturilor și libertăților omului în condițiile legii procesuale penale, să efectueze percheziția corporală în baza ordonanței motivate și numai cu autorizația judecătorului de instrucție; să rețină persoana, dacă există o bănuială rezonabilă privind săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de un an, numai în cazurile: dacă aceasta a fost prinsă în flagrant delict, dacă martorul ocular, inclusiv victima, indică direct că anume această persoană a săvârșit infracțiunea, dacă pe corpul sau pe hainele persoanei, la domiciliul ei ori în unitatea ei de transport sunt descoperite urme evidente ale infracțiunii; în termen de până la 3 ore de la momentul privării persoanei de libertate să întocmească un proces-verbal de reținere, în care se indică temeiurile, motivele, locul, anul, luna, ziua și ora reținerii, să aducă la cunoștință procesul-verbal persoanei reținute, în termen de până la 3 ore de la reținere, să prezinte procurorului o comunicare în scris referitoare la reținere, prin ordonanță să înceapă urmărirea penală în cazul în care, din cuprinsul actului de sesizare sau al actelor de constatare, rezultă o bănuială rezonabilă că a fost săvârșită o infracțiune și nu există vreuna din circumstanțele care exclud urmărirea penală, în termen de 24 de ore de la data începerii urmăririi penale să supună confirmării de către procuror a ordonanței de începere a urmăririi penale emise; să înainteze procurorului actele întocmite cu propunerea de a nu porni urmărirea penală, dacă din cuprinsul actului de sesizare rezultă vreunul din cazurile care împiedică pornirea urmăririi penale - acționând cu titlu oficial ca persoană care reprezintă Ministerul Afacerilor Interne, intenționat a săvârșit acțiuni, care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, în următoarele împrejurări.

La 03 decembrie 2009, Ghindă Petru, aflându-se în sediul CPR Hîncești, amplasat în or. Hîncești, str. Mihai Moraru 93, acționând cu intenție directă, fără a fi sesizat în modul prevăzut la art. 262 Cod de procedură penală, în lipsa unei bănuieli rezonabile privind săvârșirea infracțiunii, a emis o ordonanță de pornire urmăririi penale conform semnelor infracțiunii prevăzute la art. 189 alin. (1) Cod penal, pe faptul preinsei săvârșiri de către Bordei Vasile a infracțiunii de șantaj, manifestată prin extorcarea de la Zotea Petru a banilor în sumă de 1700 lei. În continuare, urmărind scopul tăinuirii acțiunilor sale criminale, contrar prevederilor art. 274 alin. (1) Cod de procedură penală, în termen de 24 de ore de la data începerii urmăririi penale nu a supus confirmării de către procuror a ordonanței de începere a urmăririi penale, emise contrar legii, și nu a înregistrat corespunzător cauza penală pentru atribuirea numărului de ordine. În aceeași zi, prelungind acțiunile sale, s-a deplasat în s. Mingir, r-nul Hîncești, unde în intervalul de timp 17:30 - 17:40, contrar prevederilor art. 125 alin. (3) Cod de procedură penală, în lipsa autorizației judecătorului de instrucție, a supus percheziției corporale pe Bordei Vasile,

Zaporojan Gheorghe și Zaporojan Vasile. Apoi, angajații CPR Hîncești, la indicația lui Ghindă Petru, contrară prevederilor art. 166 alin. (1) pct.1)-3) Cod de procedură penală, au aplicat lui Bordei Vasile, Zaporojan Gheorghe și Zaporojan Vasile cătușele, și privându-i de libertate i-au transportat în sediul CPR Hîncești. După care, în intervalul de timp 17:40 - aproximativ 21:20, Ghindă Petru l-a privat ilegal de libertate pe Bordei Vasile, și contrar prevederilor 167 alin. (1) Cod de procedură penală, în termen de până la 3 ore de la momentul privării persoanei de libertate nu a întocmit un proces-verbal de reținere și nu l-a adus la cunoștință persoanei reținute. Totodată, urmărind scopul tănuirii acțiunilor sale criminale, în termen de până la 3 ore de la reținere, nu a prezentat procurorului o comunicare în scris referitoare la reținere. În continuare, la 03 decembrie 2009, a primit de la expertul criminalist al CPR Hîncești, Erhan Alexandru, caseta, care conținea înregistrările de imagini cu percheziția și reținerea ilegală efectuată la 03 decembrie 2009, și a distrus-o.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina și a declarat că a întocmit ordonanța de începere a urmăririi penale după ce a precăutat plângerea lui Zotea Petru. Apoi, a mers la procurorul r-nului Hîncești, Aurel Burlacu, care a dispus conducerea urmăririi penale de către procurorul Procuraturii Hîncești, Valentina Rotaru, și tot atunci i-a comunicat ultimei despre acest fapt. Careva percheziție corporală nu a fost efectuată, iar ordonanța de percheziție și procesul a fost întocmit, deoarece la acel moment nu avea alte blanchete. Ordonanța și procesul verbal urmau a fi autorizate la judecătorul de instrucție. După finisarea acțiunilor de la fața locului, toți participanții s-au deplasat la comisariat pentru audiere, fără a fi reținuți sau impuși. Nu ține minte cât timp a durat din momentul percheziției până la plecarea bănuțului din comisariat.

Partea vătămăță Bordei Vasile a declarat că Zotea Petru i-a sustras trei cărlani. Ultimul, recunoscând vina, spunând că-i va întoarce suma de 2700 lei. În seara când Zotea P. i-a transmis banii, a fost reținut de poliție, încătușat de către Ghindă Petru și filmat, după care au plecat la Hîncești, unde a stat până la ora 10:00. Printre poliștii care au participat la reținere a fost și inculpatul.

Martorul Zaporojanu Gheorghe a declarat că Zotea Petru i-a transmis lui Bordei V. banii și în acel timp a venit cineva îmbrăcat în civil, i-a pus la pământ, i-a încătușat, le-a deconectat telefoanele și îi filmau, după care i-au transportat la Hîncești.

Martorul Zotea Petru a declarat că a sustras cărlani de la Bordei V. și a avut careva probleme cu el. I-a transmis suma de 1700 lei, după care a venit poliția împreună cu Buzgan Arcadie. Pe Bordei și Zaporojan i-au pus la perete, pe Bordei V. l-au căutat prin haine, au fotografiat banii care au fost transmiși și i-au luat la poliție, unde au depus declarații.

Instanța a apreciat declarațiile inculpatului drept versiuni de apărare, îndreptate spre eschivarea de la răspunderea penală.

Instanța a apreciat declarațiile părții vătămăte ca fiind veridice, dat fiind că ele pe tot parcursul procesului penal au fost consecvente, uniforme, fără a suferi careva schimbări.

Totodată, a indicat că declarațiile părții vătămate Bordei V. coroborează cu declarațiile martorului Zaporojanu G., care a confirmat că pe p Bordei V. l-au încătușat, l-au căutat prin buzunare, fiind duși la poliție.

Pe lângă aceasta, Zotea Petru a confirmat că fiind prezent la fața locului, a văzut cum pe Bordei V. l-au pus la perete, l-au căutat prin haine, pe Bordei și pe Zaporojan l-au fotografiat și dus la poliție. Cătușe nu au fost, dar le-a fost puse mâinile la spate.

Astfel, deși inculpatul a declarat că de facto percheziția nu a fost efectuată, însă s-a întocmit ordonanța de percheziție, deoarece nu avea alte blanchete, în cazul denumirii actului și acțiunii procesuale „percheziție”, aceasta urma fi supusă rigorilor legii. Ori, careva mențiune despre faptul inexistenței altor blanchete la acea perioadă și practica întocmirii actelor pe asemenea blanchete, apărarea nu a prezentat.

Conform declarațiilor martorului Grigoraș Valentina, la acel moment procuror, care a declarat că în materialele prezentate ei de către ofițerul de urmărire penală Ghindă Petru, erau acțiuni de urmărire penală, dar care anume nu poate comunica. Nu cunoaște dacă au fost făcute careva demersuri în instanța de judecată, însă posibil a avut loc percheziția.

Deasemenea, privitor la declarațiile inculpatului că camera de luat vederi era uzată și se defecta, din care cauză nu a fost posibil de filmat, fapt invocat și de martorul Erhan, partea vătămată Bordei, martorii Zaporojan și Zotea au relatat că la fața locului toți au fost filmați, iar la dosar lipsește vreun act procesual în sensul imposibilității și calității filmărilor. Astfel, acest argument al inculpatului urmează de respins, în situația când la fața locului a fost necesitatea intervenirii expertului criminalist. Așadar, implicarea expertului criminalist la acțiunea operativă, deja denotă că toate acțiunile petrecute au fost filmate.

Persoanele de la fața locului, au fost transportate toate la Comisariatul de Poliție Hîncești, fără a exista vreun temei legal. Mai mult, reieșind din jurisprudenței CEDO, reținerea și transportarea bănuțului Bordei la poliție, deja constituie o imixtiune în dreptul fundamental de a circula liber și aducerea acestuia la Comisariatul de Poliție trebuia să fie justificată, cu atribuirea unei calități procesuale. Odată, ce persoana a fost reținută și asigurată cu avocat din oficiu, întocmirea procesului verbal de reținere era obligatorie și nu a prezentat procurorului o comunicare în scris, referitoare la reținere, ceea ce intra direct în sarcina ofițerului de urmărire penală.

Declarațiile martorilor apărării că colaboratori de poliție au declarat că grupul care s-a deplasat la fața locului nu a avut arme, cătușe, mijloace speciale și erau doar cu automobilul de serviciu, nu pot fi puse la baza sentinței de achitare, deoarece celelalte probe analizate și cercetate denotă contrariul. Deci, declarațiile martorilor apărării, colaboratorilor de poliție care sunt colegii de serviciu a inculpatului, sunt îndreptate spre atenuarea răspunderii penale a inculpatului.

Astfel s-a stabilit că, contrar ordinii stabilite de legislația procesuală, inculpatul la 03.12.2010, în rezultatul examinării actului de autosesizare nr.1316 din 03.12.2010, înregistrat în Registrul sesizărilor despre infracțiuni al CPR Hîncești, prin depășire a atribuțiilor de serviciu, a emis mai multe acte procesuale și a realizat acțiuni de percheziție, reținere, audiere ca bănuț în privința lui Bordei Vasile, prin ce

a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice. De aici rezultă că calificarea acțiunilor acestuia a fost una corectă, dat fiind că prin ordonanța procurorului din 26.01.2011, Bordei Vasile a fost recunoscut în calitate de parte vătămată.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, adică săvârșirea de către o persoană cu funcții de răspundere a unor acțiuni, care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.

Totodată, reieșind din faptul că din data de 03.12.2009 - momentul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, care este una mai puțin gravă, au trecut mai mult de 5 ani, fără ca cursul prescripției să fi fost întrerupt, instanța a dispus încetarea procesului penal în privința inculpatului, conform prevederilor art. 60 Cod penal.

3. Procurorul a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie declarat vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal și liberat de pedeapsă penală.

Apelantul a invocat că, deși instanța de fond a constatat vinovăția inculpatului, în dispozitivul hotărârii nu a indicat culpabilitatea lui, adoptând o hotărâre de încetare a procesului penal fără a-l recunoaște vinovat în săvârșirea infracțiunii.

Conform art. 389 alin. (1) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată.

Mai mult, potrivit art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală sentința de condamnare fără stabilirea pedepsei se adoptă, în cazurile expirării termenului de prescripție.

Instanța de fond eronat a aplicat prevederile art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care guvernează pronunțarea sentinței de încetare atunci când există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

Pronunțarea sentinței de încetare contravine art. 332 alin. (5) Cod de procedură penală, deoarece partea apărării a pledat pentru pronunțarea unei sentințe de achitare.

Instanța de fond urma să adopte o sentință de condamnare, fără stabilirea pedepsei, în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală.

3.1. Inculpatul la fel a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat.

Apelantul a indicat că sentința este neîntemeiată și ilegală, nefiind respectate prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

Cătușele nu au fost aplicate, dat fiind că partea vătămată nu a opus rezistență, dar nici nu le avea la el. Nu s-a efectuat nici percheziție corporală, nimeni nu a fost reținut sau privat de libertate. Din motive tehnice filmările nu s-au primit, caseta video nu i-a fost transmisă. Legislația procesual-penală nu a fost încălcată.

Astfel, martorii acuzării Bleah C., Erhan A. și Zotea P. au declarat că percheziția corporală nu a fost efectuată, că cătușele nu au fost aplicate, Bordei V. singur a scos banii din buzunar și i-a predat benevol poliției.

Materialele dosarului confirmă că Bordei V. nu a fost privat de libertate și nu a fost reținut, de aceea nici nu s-a întocmit proces-verbal de reținere. Bordei V. a fost recunoscut în calitate de bănuit în baza ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuit.

Conform declarațiilor expertului criminalist Erhan A., s-a stabilit că camera de luat vederi a fost, filmările nu s-au primit deoarece era întuneric, caseta video nu i-a dat-o fiindcă nu s-a filmat nimic, pe procesul-verbal nu s-a semnat, deoarece nu a efectuat filmarea acțiunii de urmărire penală. De aici reiese că nu a primit caseta și respectiv nu avea ce distruge.

3.2. A declarat apel și avocatul Ion Istrati, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

Apelantul a invocat că vinovăția inculpatului nu a fost demonstrată din motivul lipsei elementelor infracțiunii, la efectuarea urmăririi penale au fost admise erori de procedură incompatibile cu pronunțarea unei sentințe de condamnare.

Soluția instanței de fond contravine probelor și circumstanțelor reale ale cazului, acestea fiind interpretate injust și arbitrar.

Instanța de fond, apreciind critic declarațiile inculpatului, a admis o derogare de la principiul contradictorialității, conferind probelor acuzării o calitate de preponderentă.

Nu rezistă criticii concluziile instanței de fond la aprecierea declarațiilor martorului Zotea P. Nu au suport logic și probant reflecțiile privind folosirea camerei de luat vederi. Acțiunile de transportare a bănuitului cad sub incidența art. 13 alin. (3) din Legea cu privire la poliție.

În atare situație, care a fost necesitatea disjunerii materialelor în privința lui P. Ghindă, când acesta nu are nici o atribuție și nu s-au stabilit temeuri de comitere a infracțiunii, conform prevederilor art. 326 alin. (1) Cod penal?

În cadrul cauzei penale disjuse la 03.05.2010, a fost emisă în privința inculpatului ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuit în temeiul art. 326 alin. (2) Cod penal, adică în dosar mai figurează o persoană, dar cine?

Conform prevederilor legislației la etapa dată, organul de urmărire penală nu era în drept să mențină calitatea de bănuit mai mult de 3 luni de zile.

Prin urmare, după intrarea în vigoare a acestei legi, urmărirea penală în privința inculpatului urma să fie încetată, iar cauza penală clasată, deoarece nu mai figurează alte persoane, aspecte reglementate de prevederile art. 284 alin. (5), 285 alin. (9) Cod de procedură penală.

La 24.04.2012, procurorul V. Brînză a dispus începerea urmăririi penale în privința inculpatului pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, atribuindu-i nr. 2012978064 și la aceeași dată a conexas-o cu cauza penală nr. 200997826, care urma să fie clasată încă în an. 2011.

La 22.12.2012, după 8 luni de zile de la emiterea ordonanței de conexare, conform dispoziției art. 287 alin. (4) Cod de procedură penală, a fost emisă o ordonanță de reluare a urmăririi penale în privința inculpatului conform prevederilor

art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal. Astfel, dacă se reia urmărirea penală, ea urma să fie încetată sau suspendată. Materialele cauzei penale nu conțin o asemenea ordonanță. Care a fost logica reluării urmăririi penale în temeiul art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal, când nu existau temeuri pentru o astfel de încadrare, luându-se în considerare cauza penală - V. Rotaru.

Important este faptul că, anticipat reluării urmăririi penale, au fost efectuate acțiuni, inclusiv audierea martorilor R. Coșleț, M. Mititelu, C. Bleah și V. Grigoraș.

Prin urmare, probele administrate de către acuzare în asemenea circumstanțe, nu au valoare procesuală, fiind administrate cu încălcări evidente ale procedurii penale. Instanța de fond nu s-a expus acestor încălcări procesuale.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2015, apelurile declarate de inculpat și de avocatul Ion Istrati au fost respinse ca nefondate.

Apelul procurorului a fost admis, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre.

Ghindă Petru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, cu liberarea lui de răspundere penală în legătură cu prescripția de tragere la răspundere penală.

Instanța de apel a reținut că, instanța de fond corect a apreciat probele administrate, încadrând just acțiunile inculpatului în baza art. 328 alin. (1) Cod penal.

Vinovăția inculpatului este demonstrată prin probele cercetate de instanța de fond și anume - declarațiile părții vătămate Bordei V., martorilor Zaporojanu G., Zotea P., Grigoraș V., Mîță V., Bleah C., Coșleț R., Bernicova M., Erhan A., Ureche A., Ursu D., Grițuc G și Alerguș A., procesul-verbal de primire a plângerii din 07 decembrie 2009, prin care Bordei V. a solicitat să fie atras la răspundere penală Rotaru V., raportul șefului SPC a CPR Hîncești, Bleah C., din 03.12.2009, prin care a adus la cunoștință că în urma măsurilor investigative operative întreprinse, s-a stabilit că Bordei V. estorca de la Zotea P. bani în sumă de 1700 lei, amenințându-l cu răfuială fizică, plângerea lui Zotea P. din 03.12.2009, prin care a solicitat să fie luate măsuri cu Bordei V. care estorcează de la el bani în mărime totală de 1700 lei, recipisa prin care Zotea P. a împrumutat de la Buzgan A. suma de 1000 lei, indicând valoarea și seria bancnotelor, împreună cu copiile anexă, ordonanța de percheziție din 03.12.2009 a cet. Bordei V., procesul-verbal de percheziție corporală a lui Bordei V. din 03.12.2009 fiind depistate și ridicate bancnote în sumă de 1000 lei, copia registrului de evidență a infracțiunilor a CPR Hîncești, procesul-verbal de examinare a registrului de evidență a infracțiunilor și cauzelor penale al CPR Hîncești pentru anul 2009 Vol. III, copia registrului de evidență a infracțiunilor și cauzelor penale al CPR Hîncești pentru anul 2009 Vol. III.

Instanța de fond corect a statuat că declarațiile părții vătămate Bordei V. indică că în seara respectivă ei au fost filmați, încătușați și toate persoanele au fost puse la pământ. Aceste declarații fiind veridice, dat fiind că ele pe tot parcursul procesului penal au fost consecvente, uniforme, fără a suferi careva schimbări.

De asemenea, declarațiile părții vătămate Bordei V. coroborează cu cele ale martorului Zaporojan G., care a confirmat că pe Bordei V. l-au încătușat, l-au căutat

prin buzunare, lui personal i-a fost pusă arma la spate și toți împreună au fost duși la poliție.

Instanța de fond a reținut în mod corect și declarațiile lui Zotea P., care de fapt, s-a pretins a fi parte vătămată și care logic ar trebui să aibă un interes preconcepț, acesta însă a declarat că la poliție nu a fost și nu a depus plângere pe faptul estorcării banilor, care să confirme că semnătura din plângere îi aparține. Tot el, a declarat că fiind prezent la fața locului, a văzut cum pe Bordei V. l-au pus la perete, l-au căutat prin buzunare, pe Bordei și pe Zaporojan i-au fotografiat, le-a fost puse mâinile la spate și duși la poliție.

Faptul depășirii atribuțiilor de serviciu de către inculpat se confirmă prin declarațiile martorului Grigoraș V., la acel moment procuror, care a declarat că în materialele prezentate ei de către ofițerul de urmărire penală Ghindă P., erau acțiuni de urmărire penală, dar care anume nu poate comunica. Nu cunoaște dacă au fost făcute careva demersuri în instanța de judecată, însă posibil a avut loc percheziția.

Declarațiile inculpatului că camera de luat vederi era uzată și se defecta, din care cauză nu a fost posibil de filmat, fapt invocat și de martorul Erhan, trezesc dubii, deoarece partea vătămată Bordei, martorii Zaporojan și Zotea au menționat că la fața locului toți au fost filmați, iar la dosar lipsește vreun act procesual în sensul imposibilității și calității filmărilor. Astfel, instanța de fond corect a decis respingerea acestui argument al inculpatului, în situația când la fața locului a fost necesitatea intervenirii expertului criminalist. Așadar, implicarea expertului criminalist la acțiunea operativă, deja denotă că toate acțiunile petrecute au fost filmate, astfel corect a fost respins argumentul că camera de luat vederi era uzată și nu s-a putut de filmat, dat fiind că nu există nici un proces-verbal prin care s-ar justifica imposibilitatea filmării operațiunii.

Persoanele de la fața locului, au fost transportate toate la Comisariatul de Poliție Hîncești, fără a exista vreun temei legal. Mai mult, potrivit jurisprudenței CEDO, reținerea și transportarea lui Bordei la poliție deja constituie o imixtiune în dreptul fundamental de a circula liber și aducerea acestuia la Comisariatul de Poliție trebuia să fie justificată, cu atribuirea unei calități procesuale. Odată, ce persoana a fost reținută și asigurată cu avocat din oficiu, întocmirea procesului verbal de reținere era obligatorie, și nici nu a prezentat procurorului o comunicare în scris, referitoare la reținere a persoanei, ceea ce intra direct în sarcina ofițerului de urmărire penală.

Astfel, instanța de fond întemeiat a concluzionat că contrar ordinii stabilite de legislația procesuală, Ghindă P., la 03.12.2010, în rezultatul examinării actului de autosesizare nr.1316 din 03.12.2010, înregistrat în Registrul sesizărilor despre infracțiuni al CPR Hîncești, prin depășire a atribuțiilor de serviciu, a emis mai multe acte procesuale și a realizat acțiuni de percheziție, reținere, audiere ca bănuț pe Bordei V., prin ce a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, și în acțiunile inculpatului se regăsesc toate elementele infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, astfel încât nu sunt temeiuri pentru achitarea lui.

Instanța de fond corect a apreciat critic declarațiile martorilor apărării că grupul lui Ghindă P. nu a avut arme, cătușe, mijloace speciale, erau doar cu automobilul de serviciu, deoarece toți sunt colaboratori de poliție și sunt cointeresați

de a-i susține poziția inculpatului pentru a nu fi tras la răspundere penală. Totodată, declarațiile acestor martori nu coroborează cu celelalte probe administrate, care dovedesc contrariul.

În acest sens, instanța de fond a efectuat o detaliată și amplă analiză a tuturor probelor, inclusiv și a celor prezentate de apărare, fiind absolut nejustificată afirmația apelanților precum că instanța de fond, apreciind critic declarațiile inculpatului, a admis o derogare de la principiul contradictorialității, conferind probelor acuzării o calitate de preponderență și respectiv, ignorând coroborarea tuturor probelor, inclusiv ale apărării.

Instanța de fond just a apreciat probele administrate și a constatat în mod întemeiat vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii de depășire atribuțiilor de serviciu.

În același timp, deși instanța de fond, în conținutul părții motivante a sentinței, a constatat vinovăția lui Ghindă P. în comiterea infracțiunii incriminate, în dispozitivul acestei hotărâri nu a indicat culpabilitatea acestuia, adoptând o hotărâre de încetare a procesului penal fără a-l recunoaște vinovat pe inculpat în săvârșirea infracțiunii.

5. Avocatul Ion Istrati a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat

Recurentul a invocat că vinovăția inculpatului nu a fost demonstrată din lipsa elementelor infracțiunii, la efectuarea urmăririi penale au fost admise erori de procedură incompatibile cu pronunțarea unei sentințe de condamnare.

Soluția instanței de fond contravine probelor și circumstanțelor reale ale cazului, acestea fiind interpretate injust și arbitrar.

Aprecierea probelor nu a fost efectuată complet, sub toate aspectele și, în detrimentul prevederilor art. 26 alin. (3) CPP, instanțele au acceptat concluziile date de organul de urmărire penală în defavoarea inculpatului. În acest context, procurorul nu a fost în stare la realizarea sarcinii sale de prezentare a probelor de învinuire.

Care a fost necesitatea disjungerii materialelor în privința lui P. Ghindă, când acesta nu are nicio atribuție și nu s-au stabilit temeuri de comitere a infracțiunii, conform prevederilor art. 326 alin. (1) CP.

În cadrul cauzei penale disjuse, la 03.05.2010 a fost emisă în privința inculpatului ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuț în temeiul art. 326 alin. (2) CP, adică în dosar mai figurează o persoană, dar cine.

Urmărirea penală în privința inculpatului urma să fie încetată, iar cauza penală – clasată, deoarece nu mai figurează alte persoane.

La 24 aprilie 2012, procurorul Brînză V. a dispus începerea urmăririi penale în privința inculpatului în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, conexând-o la cauza penală nr. 200997826, care urma să fie clasată încă în anul 2011.

La 22.12.2012, după 8 luni de la emiterea ordonanței de conexare, conform art. 287 alin. (4) CPP, a fost emisă ordonanța de reluare a urmăririi penale în privința inculpatului conform prevederilor art. 326 alin. (2) lit. b). Deci, dacă se rea urmărirea penală, ea urma să fie încetată sau suspendată. O asemenea ordonanță nu există.

Care a fost logica reluării urmăririi penale în temeiul art. 326 alin. (2) lit. b) CP, când nu existau temeiuri pentru o astfel de încadrare, luându-se în considerare cauza penală V. Rotaru.

Anticipat reluării urmăririi penale au fost efectuate acțiuni, inclusiv audierea martorilor Coșleț R., Mititelu M., Bleah C., Grigoraș V. Prin urmare, probele administrate de către acuzare în asemenea circumstanțe nu au valoare procesuală, fiind administrate cu încălcări evidente ale procedurii penale.

În drept, recursul este bazat pe art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Potrivit art. 6 pct. 11/1) Cod de procedură penală, eroarea gravă de fapt este stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

Sub acest aspect se reține că recursul este fondat pe art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, care prevede mai multe temeiuri pentru recursul ordinar, cum ar fi și situațiile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, când instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde.

Însă, în pofida normelor enunțate, recurentul nu a indicat, în raport cu împrejurările conținute în descriptivul deciziei contestate, asupra căror motive concrete invocate în apel nu s-ar fi pronunțat instanța de apel (*pct. 4. din decizie*), care sunt erorile de drept și esența circumstanțelor că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, că acesta este expus neclar, că instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, raportată la stipulările din art. 6 pct. 11/1) Cod de procedură penală, că instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde, omițându-se în totalitate argumentarea deciziei contestate în sensul vizat (*pct. 5. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nominalizat nu întrunește condițiile de conținut în partea vizată, iar instanța de recurs nu este competentă să

completeze din oficiu recursul ordinar al avocatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a deciziei contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4 din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului și încadrarea juridică justă a acțiunilor infracționale ale acestuia în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile părții vătămate Bordei V., martorilor Zaporojan G., Zotea P., Grigoraș V., Mîță V., Bleah C., Coșleț R., Bernicova M., Erhan A., Ureche A., Ursu D., Grițuc G și Alerguș A., procesul-verbal de primire a plângerii din 07 decembrie 2009, prin care Bordei V. a solicitat să fie atras la răspundere penală Rotaru V., raportul șefului SPC a CPR Hîncești, Bleah C., din 03.12.2009, prin care a adus la cunoștință că în urma măsurilor investigative operative întreprinse, s-a stabilit că Bordei V. estorca de la Zotea P. bani în sumă de 1700 lei, amenințându-l cu răfuială fizică, plângerea lui Zotea P. din 03.12.2009, prin care a solicitat să fie luate măsuri cu Bordei V. care estorcează de la el bani în mărime totală de 1700 lei, recipisa prin care Zotea P. a împrumutat de la Buzgan A. suma de 1000 lei, indicând valoarea și seria bancnotelor, împreună cu copiile anexă, ordonanța de percheziție din 03.12.2009 a cet. Bordei V., procesul-verbal de percheziție corporală a lui Bordei V. din 03.12.2009 fiind depistate și ridicate bancnote în sumă de 1000 lei, copia registrului de evidență a infracțiunilor a CPR Hîncești, procesul-verbal de examinare a registrului de evidență a infracțiunilor și cauzelor penale al CPR Hîncești pentru anul 2009 Vol. III, copia registrului de evidență a infracțiunilor și cauzelor penale al CPR Hîncești pentru anul 2009 Vol. III, toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul apărării.

Mai mult, recursul dat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5 din prezenta decizie, care nici nu conțin referire la concrete erori de drept și clar definite, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele de fond și de apel au apreciat circumstanțele cauzei și probele administrate.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere,

formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune avocatul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu este temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel este lipsită de orice suport legal.

Pe lângă aceasta, potrivit art. 230 alin. (2), 251 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal atrage nulitatea actului procedural numai în cazul în care a fost invocată la terminarea urmăririi penale, când partea ia cunoștință de materialele dosarului. În cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual.

Astfel, odată ce inculpații și avocații nu au abordat nulitatea actelor procedurale, presupuse a fi viciate juridic, în termenul prevăzut de lege, adică la terminarea urmăririi penale (*pct. 3.1., 3.2., 5. din decizie*), ei au pierdut dreptul să conteste aceste acte ulterior, adică în instanțele de judecată, prezumându-se că au acceptat modul în care s-a desfășurat respectivul proces penal.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că în acțiunile inculpatului au fost întrunite elementele infracțiunii și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul ordinar este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Ion Istrati împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2015, în privința inculpatului Ghindă Petru Nicolae, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 11 decembrie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco